

نیم‌نگاهی به پایان‌نامه‌ها

بامحوریت قرآن و امام باقر (علیه السلام)

مسن اکبری

قرآن و معارف ناب آن همواره مورد توجه انسان‌های وارسته و تشنه حقایق بوده و دست یافتن به آن به حکم حدیث نبوی شریف ثقلین جز با تمسک به ائمه اطهار ممکن نخواهد بود.

بدین جهت امامان معصوم (ع) که مفسران واقعی قرآن هستند با عمل به قرآن و بیان تفسیر آن و تربیت شاگردان برجسته و مفسر قرآن به تبیین آیات الهی پرداخته و به آن توجه خاصی داشته‌اند.

یکی از آن بزرگواران، حضرت امام محمد باقر (ع) است که بر طبق نقل جابر از سوی پیامبر خاتم (ص) مفتخر به لقب باقرالعلوم گردیده است.

از آنجا که در بسیاری از روایات، مباحث تفسیری و علوم قرآنی به صورت: استشهاد، استناد، تلمیح، اقتباس و بیان مصداق از زبان امام باقر (ع) تجلی پیدا کرده، تحقیق لازم و کافی در این باره کاملاً احساس می‌گردد. و شماری از محققان با تحقیقات خود در این راستا به نتایجی دست یافته‌اند.

لذا برخی از تحقیقات ارائه شده در این باره که به صورت پایان‌نامه‌های علمی تحقیقی مراکز دانشگاهی و علوم اسلامی با کسب رتبه‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکترا و مزین به نام مبارک امام محمد باقر (ع) در جایگاه قابل قبولی قرار دارند را یادآور می‌شویم:

۱. بهمن منصوری، تحقیق و بررسی اسانید روایات تفسیری امام محمد باقر (ع) تا

پایان سوره بقره، رساله دکترای رشته علوم قرآنی و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات.

این رساله با هدف ارزیابی اسانید روایات تفسیری امام باقر(ع) از ابتدای قرآن تا پایان سوره بقره تدوین گردیده است. نویسنده به منظور نیل به هدف فوق مباحث خود را در سه بخش و یک مقدمه ارائه نموده که در بخش اول و در چهار فصل به ابعاد علمی و اجتماعی و سیاسی امام باقر(ع) و در بخش دوم و در پنج فصل به اصطلاحات علم الحدیث و مباحث آن و در بخش سوم و در سه فصل به هدف اصلی خود بررسی رجال و سند احادیث تفسیری امام باقر(ع) اشاره نموده است.

۲. لاله افتخاری، گردآوری و نقد و بررسی روایات تفسیری باقرین(ع)، رساله دکترای رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران. محقق در این رساله تحقیق خود را در ۵ عنوان ارائه می نماید.

در عنوان اول: درآمدی بر روایات و روش تفسیری باقرین(ع)؛ مباحث مقدماتی مانند: معنا و تعریف؛ تفسیر، تأویل و اثر در لغت و اصطلاح مفسران و محدثان را ذکر می نماید. و در عنوان دوم: سیر تحول تفسیر از آغاز تا دوران صادقین(ع)؛ بررسی تفسیر قرآن در عصر پیامبر(ص) و عصر صحابه و تابعین و تفسیر اهل(ع) و نیز سیر تفسیر اهل بیت(ع) و حجیت آن می پردازد و در عنوان سوم: ویژگی های حیات فردی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی باقرین(ع)؛ به بررسی ابعاد شخصیت فردی هر کدام از آن دو امام(ع) همراه با مبارزات فرهنگی مذهبی و علمی و سیاسی آنان با طاغوت های زمان خود می پردازد. و در عنوان چهارم: تفسیر و روش تفسیری باقرین(ع)؛ بیان روش تفسیری قرآن آن دو امام بزرگوار را مانند: قرآن به قرآن و قرآن به سنت و نیز بعضاً اشاره به مباحث علوم قرآنی که در روایات تفسیری آنان در ذیل آیات جزء سی ام وجود دارد ارائه می نماید. و در پایان و در بخش اصلی رساله با عنوان روایات تفسیری باقرین(ع) در جزء سی ام قرآن، روایات تفسیری نقل شده از آن دو امام(ع) در ذیل آیات جزء سی ام قرآن؛ یک به یک مطرح و مورد نقد و بررسی قرار می دهد.

۳. علی بشر دوست، بررسی تحلیلی روایات تفسیری امام محمد باقر(ع) از دیدگاه تفسیر المیزان و الصافی «جزء نخست قرآن کریم». کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث

دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی.

پایان نامه به تحقیق و بیان روایات تفسیری امام باقر(ع) در دو کتاب تفسیری المیزان و الصافی پرداخته است. نویسنده تحقیقات خود را در سه فصل با عناوین فصل اول: کلیات. فصل دوم: روایات تفسیری موجود در سند روایات امام باقر(ع). فصل سوم: روایات تفسیری موجود در الصافی و المیزان که در مسند نیامده است را مطرح می نماید. ۴. نعیمه سیلاوی، جمع آوری و بررسی روایات تفسیری امام باقر(ع) در ۱۰ جزء دوم قرآن کریم از برخی منابع تفسیری و روایی شیعی، پایان نامه کارشناس ارشد، رشته الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات.

محقق مباحث خود را در مقدمه و چهار فصل ارائه می نماید، که در مقدمه با اشاره به کلیاتی مانند: معنای لغوی و اصطلاحی تفسیر و ریشه های اختلاف در تفاسیر به ذکر برخی علوم و منابع مورد نیاز در تفسیر می پردازد. و اهداف تحقیق خود را رسیدن به معنا و مفهوم حقیقی آیات قرآن ذکر می نماید.

در فصل اول: زندگانی امام باقر(ع) و شخصیت علمی تفسیری آن حضرت را اشاره می نماید. و در فصل دوم: به معرفی برخی از تفاسیر شیعه. و در فصل سوم: روایات تفسیری امام محمد باقر(ع) را با اختصاص هر سوره به یک بخش در ۲۱ بخش ارائه می نماید. و در فصل پایانی هم به بررسی موضوعی روایات فصل قبل را به صورت ترجمه فارسی تنظیم می نماید.

۵. طاهره سادات طباطبائی آمین، تجلی قرآن در روایات امام محمد باقر(ع)، پایان نامه دوره کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث، دانشگاه قم، دانشکده الهیات و معارف اسلامی گروه علوم قرآن و حدیث.

این پژوهش در چهار فصل تدوین گردیده است. محقق به جمع آوری روایاتی - حدود ۹۱ روایت - از امام محمد باقر(ع) پرداخته است که در آنها به نوعی آیه یا آیتی از قرآن کریم به صورت استشهاد، استناد، تلمیح، اقتباس و بیان مصداق تجلی پیدا کرده است.

در فصل اول: کلیاتی پیرامون موضوع تحقیق و شرح بعضی اصطلاحات اشاره گردیده است و در سه فصل دیگر روایات جمع آوری شده را با عناوین عقائد، موضوع های فقهی و اخلاقی به ترتیب و در بخشهای متعدد تنظیم و تدوین نموده است.

۶. نعمت الله دلشاد، تربیت از دیدگاه امام محمد باقر(ع)، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته علوم تربیتی تاریخ و فلسفه تعلیم و تربیت - تربیت اسلامی - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.

در این تحقیق مباحث تربیتی از دیدگاه امام محمد باقر(ع) در نه بخش با عناوین ذیل ارائه گردیده است. الف: بحثهای خداشناسی - جهان شناسی و انسان شناسی. ب: اهداف و مقاصد تربیت در رابطه انسان با خود و خدا و طبیعت و واقعیت ها. ج: محتوای تربیت. د: مراحل و مقاطع تربیت. ه: روش های تربیت. و: معلم و نیروی انسانی در تربیت. ز: سنجش و امتحان در تعلیم و تربیت. ح: مدیریت و اجرا در تعلیم و تربیت و در بخش پایانی ثمره تربیت از دیدگاه امام باقر(ع).

۷. مریم هوشنگی، سیره اخلاقی و سیاسی امام محمد باقر(ع)، پایان نامه سطح دو - کارشناسی - حوزه علمیه مکتب الزهرا(س) شهرستان: بردسکن.

۸. فاطمه کریمی، سیره امام باقر(ع)، پایان نامه سطح دو - کارشناسی - مدرسه علمیه صادقیه تبریز.

۹. ناهید اکبری، سیره اخلاقی، علمی، سیاسی امام باقر(ع)، پایان نامه سطح دو

هزینه اشتراک نشریه			
جمع	پست سفارشی	قیمت	درخواست
۱۸,۵۰۰	۸,۵۰۰	۱۰,۰۰۰	تک شماره
۷۵,۰۰۰	۳۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	دوره یکساله
۱۰۰,۰۰۰	رایگان	۱۰۰,۰۰۰	سالنامه هر سال

قیمت ها به ریال می باشد.

پیشگام
ویژه پژوهش های قرآنی

وجه اشتراک را به حساب شماره ۰۱۰۱۱۱۰۳۱۸۰۰۱ بانک صادرات (جاری سپهر) به نام مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع) واریز و اصل فیش بانکی را همراه فرم تکمیل شده به نشانی مؤسسه ارسال نمایید.
نشانی: قم، بلوار شهید محمد منتظری، کوچه ۸، پلاک ۱۲ - صندوق پستی ۳۷۱۸۵ - ۱۶۷

- کارشناسی - حوزه علمیه امام خمینی (ره) شهرستان : کرمانشاه .

۱۰ . فاطمه عرب گازار ، سیره اخلاقی و سیاسی امام باقر (ع) ، پایان نامه سطح دو

- کارشناسی - مدرسه علمیه پیروان حضرت زهرا (س) ، شهرستان : مشهد .

۱۱ . طیبه تقی فر ، سیره سیاسی و اخلاقی امام محمد باقر (ع) ، پایان نامه سطح دو

- کارشناسی - مدرسه علمیه حضرت رقیه (س) ، شهرستان : مشهد .

۱۲ . نسرین نژاد ابراهیم ، سیره اخلاقی و سیاسی امام محمد باقر (ع) ، پایان نامه سطح

دو - کارشناسی - مدرسه علمیه نرجس - شهرستان : کاشمر .

در شش پایان نامه اخیر محققین نوعاً مباحث تحقیقی خود را به تحقیق در بیان

گوشه‌هایی از زندگانی فردی اجتماعی امام محمد باقر (ع) اختصاص داده‌اند و در بخشی

دیگر به معرفی خلفاء معاصر با حضرت (ع) و خصوصیات آنان پرداخته‌اند و نیز با بیان

شرایط اجتماعی فرهنگی روزگار امام (ع) به نقش آن بزرگوار در حرکت عظیم علمی فرهنگی

آن دوران و نقش اصلاحی حضرت (ع) در مقابله با بحران‌های فکری فرهنگی و گروه‌های

منحرف آن عصر و تربیت شاگردان متبحر اشاره می‌نمایند . و موضع‌گیری‌های امام

باقر (ع) در مقابل خلفاء را تبیین و تشریح نموده‌اند .

☐ اشتراک جدید	☐ تمدید اشتراک	شماره اشتراک <input type="text"/>
☐ تک شماره	☐ اشتراک یک ساله	سالنامه ☐ از شماره تعداد
مبلغ ریال طی حواله شماره مورخ / واریز نمودم .		
نام : نام خانوادگی : تلفن :		
نشانی :		
صندوق پستی کدپستی <input type="text"/> - <input type="text"/>		